

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia :
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Servori nefracale nu se primesc. Manuscrise nu se returnează.
 Birourile de anunțuri :
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Haas), H. Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelt, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daus; în Hamburg: A. Steiner.
 Prețurile inserțiilor: o seriă garmond pe o coloană 6 cr. și 80 cr. timbru pentru o publicație. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
 Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU IV.

„Gazeta“ este în fiș-care di.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov :
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atâtă abonamentele câtă și inserțiile sunt a se plăti înainte.

Nr. 144.

Brașov, Mercuri, 1 (13) Iulie

1892.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie 1892 st. v.
 s'a deschis nou abonament.

la care invităm
 pe toți amicii și sprijinatorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl. pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.
 Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă :

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl., pe șase luni 1 fl.
 Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașov, 30 Iunie v.

Scirile cele mai nouă, ce le primim de la Arad, ne vorbesc despre nisece aspre cercetări, ce s'au făcut în seminariul diecesan român de acolo din partea poliției orașănesci.

Acésta ca răspuns al autorităților la sêlbaticile și barbarele demonstrații anti-romănesci, de cari, precum șcim, n'a rămas scutit nici acest unic institut menit pentru cultura mai înaltă a Românilor din părțile ungurene și bănățene.

Despre aceea ce se se fi trasă la răspundere cei ce în urma ațitărilor sistematice ale diarelor maghiare din Arad au înscenat acele barbare atacuri în contra Românilor, pe cari s'au vădută constrinse a le desaproba și foile de frunte maghiare din Budapesta, n'am audit până acuma nimic.

Tot ce s'a făcut din partea autorităților se resumă în nisece măsură de prohibițiune față cu eventuala continuare a scandalurilor, ce le-a luat poliția din Arad după cunoscuta demonstrație înscenată la 1 Iulie st. n. înaintea seminariului diecesan, despre cari măsură fôia bisericescă din Arad, împărtășește următoarele:

„In ziua de 2 Iulie tot publicul din oraș era în febre despre cele ce se vorbea, că vor urma la reședința episcopescă mai ales, că se lățise vorba, că poporul român din suburbii ar fi rezoluț, cu mic, cu mare, a face front demonstranților, decât aceștia ar îndrăzni, ca să insulte și reședința episcopescă. De aceea și poliția locală a luat cele mai severe măsură, oprind ori-ce intrare pe stradă, după 8 ore seara și înmulțind numărul poliștilor atât în jurul reședinței episcopesci, cât și în jurul seminariului“.

Escesele scandalose ale fanatismului maghiar probabil, că

în urma acestor măsură ale poliției nu se vor mai repeți, decât cum rămâne cu pedepsirea acelor, cari au atacat și au insultat pe pacnicii locuitorii români din Arad cu-o sêlbătăcie ne mai pomenită, turburând astfel liniștea publică, amenințând siguranța cetățenilor și violând libertatea lor?

La întrebarea acésta n'avem până aci alt răspuns, decât cel amintit. Autoritățile din Arad nici că se pot gândi la pedepsirea demonstrațiilor unguști, pe câtă vreme totă grija lor este absorbită de gândul de a descoperi cauza tristelor scandaluri nu la aceia, cari le-au provocat, ci la cei atacați și insultați.

De aci vine, că domnul polițaiu al Aradului și-a îndreptat pașii mai înainte spre seminariul român, sperând că-i va succeda a afla aci pe adevărații culpabili, ceea ce însă firește, că nu i-a succedut, precum vom vedé dintr'un raport amănunțit, ce-l vom publica în numărul de mâine.

Intr'aceia foile șoviniste din Arad și-au dat lozincă să continue agitațiunea lor, îndreptându acum săgețile ei veninoase în contra institutului pedagogic-teologic român. Deja ies cu pretensiunea ca guvernul să pună acest institut de cultură român sub o stare excepțională, numind un comisar guvernial, care să supravegheze ori-ce mișcare și suflare în acel institut etc. etc.

Acésta tactică armoniează așa de bine cu tendința ce se manifestă în Arad, ca și în toate celelalte părți, de a sugruma viața și cultura națională a Românilor, încât nu poate decât să-i servescă ca o caracteristică ilustrare faptului, că tocmai în zilele aceste pare a se fi copt planul de a suprima catedra ordinară de limba română la gimnasiul de stat unguresc din Arad.

Șcim, că îndată după numirea profesorului de limba și literatura română de la acel gimnasiu, I. Goldiș, ca vicariu la Oradea mare, o fôia maghiară din Arad a pretins, ca la acésta catedră să nu mai fiă chemat alt profesor român, ci să fiă cassată ca multe altele.

Acum se anunță, că ministrul ar fi de părere, că în adevăr nu mai este necesitate să existe acésta catedră ca ordinară, deoarece cei ce vor voi să învețe limba română, o vor pute-o învăța și de la un docent străordinar.

Etă der ce grijă preocupă pe guvern, și cetele șoviniste din Arad, de cari sunt conduși guvernării, în momentele, când autoritățile ar trebui să desfășure totă energia pentru a scuti libertatea cetățenilor de naționalitate română, cari compun majoritatea covârșitoare a celui comitat.

Se 'nțelege, că decât nu va mai

fi catedră de limba română, nu va mai fi cultură și sêmț românesc, nu vor mai fi Români în Arad — nu se vor mai pute întâmpla nici demonstrații anti-romănesci, cari se dea de rușine înaintea lumii cultura și liberalismul maghiar.

Apoi se mai dăcă cineva, că nu sunt dibaci stăpânitorii noștri de aci, când aci caută și află isvorul tuturor relelor! !

CRONICA POLITICĂ.

— 30 Iunie (12 Iulie).

„Reichs-Anzeiger“ dela 4 Iulie scrie următoarele: Dela 10 Iulie 1891, dată la care au expirat tratatele de comerț între Germania și România dela 14 Noemvre 1877 și dela 1 Martie 1887, importatiunea germană în România, ca și importatiunea tuturor celorlalte țări, este supusă la tariful general român, și reciproc, taxele tarifului german sunt aplicate la importatiunea română. Cele două guverne au convenit să intre în negocieri pentru încheierea unui comerț. În acest interval și până la 30 Noemvre a acestui an, Germania are dreptul în România a se bucura de tratamentul națiunii celei mai favorizate și ori-ce ridicare a taxelor tarifului român asupra importatiunii germane este esclusă; reciproc, dela 4 Iulie până la 30 Noemvre a acestui an, România intră în Germania, bucurându-se de tariful convențional pentru articolele următoare: grâu, sêcară, ovês, grâu negru (sarrazin) și alte cereale nedenumite special în tariful german; orz, colza și alte sêmênțe oleaginoase, porumb și malț. Acest arangement provisoriu a fost consacrat, ca înțelegere formală, prin sêmnătura, la Bucuresci, între guvernul român și ministrul Germaniei a unei declarații în acest scop.

Unul din ultimele numere ale diarului „Standard“ ne dau probă, că Ungurii din Pesta au căutat să exploateze mai dinainte turburările ce se așteptau să vad în România cu ocazia manifestației studenților. Astfel se esplică telegrama apărută în „Standard“, organul cel mai aproape de guvernul engles, înainte chiar ca manifestația studenților să fi avut loc, telegramă, în care se dăcă, că *irredentiștii* români nu lasă în pace pe Regele Carol nici în Anglia, și că vor ține meetinguri spre a protesta contra faptului, că împăratul Austriei nu a primit la Hofburg deputația Transilvanilor, adăugând, că se vor face disordine la legațiunea austriacă. Acésta veste tendențioasă a fost însă desmințită a doua zi chiar într'o scrisore sêmnată: „Un Român“, și care a apărută în diarul „Standard“ sub rubrica „Români transilvăneni.“ În acésta scrisore se esplică, că nu *irredentiștii* aveau să manifesteze la Bucuresci, ci tinerimea fără deosebire de colore politică, și nu pentru că împăratul nu a primit deputația transilvană, ci cu totul pentru altă cauza, pentru barbaria, cu care Maghiarii au devastat casele membrilor delegației la întorcerea lor dela Viena. În acésta scrisore se adaogă, că Români transcarpatini sunt fideli supuși ai coronei și că totă vina stă în politica brutală și orbă a Ungurilor.

Diarul „Figaro“ anunță, că guvernul franceș are cunoștința despre o înțelegere secretă, care s'ar fi încheiat în afacerea Marroco între Italia, Spania și Anglia, și care are de scop, ca să eschidă cu totul pe Franca din Marrocco. Cele trei guverne, se dăcă, ar fi și ațitat pe indigenii de pe teritoriul Tanger în contra Sultanului de Marrocco, pentru ca în chipul acesta să provôce o intervenire diplomatică europeană. În legătură cu acésta este și numirea d-lui de Radovitz, ca ambasador german la Madrid, fiindcă și mâna Germaniei se află în joc.

Convocare.

În conformitate cu prescriesele ȘȘ-lor 14 și 21 din statutele Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, *adunarea generală pentru anul curent se convocă prin acésta în opidul Blașiu pe 7 August st. n. (26 Iulie st. v.) și zilele următoare.*

Aducându acésta la cunoștința publică, invităm pe toți membrii Asociațiunii a lua parte în număr cât mai mare la ședințele adunării.

Presidiul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

G. Barițiu,
preș.

Dr. I. Crișianu,
secretar.

Ludovic Mocsary despre cestiunea română.

Un amic al diarului „Pesti Naplo“ a vizitat anume pe d-l Mocsary, ca să afle părerea lui asupra cestiunii române. El publică în „Pesti Naplo“ dela 3 Iulie a. c. următoarea convorbire, ce a avut-o cu d-l Mocsary la moșia acestuia, și pe care noi o reproducem aici din cuvânt în cuvânt, rezervându-ne a ne ocupa mai de-aprope cu enunțările „corbului alb“.

Andornak, 2 Iulie.

De câteva zile sunt ôspele fostului deputat dietal Ludovic Mocsary. Împărtășindu-mă de ospitalitatea lui, mi-a venit minte, că din incidentul mergei Românilor la Viena și al fierberilor actuale, va interesa pe publicul cetitor să șcică, care este părerea lui Ludovic Mocsary asupra acestor lucruri. Mocsary s'a declarat sincer și buuros, și cu învoirea dênșului public pentru cetitorii lui „Pesti Naplo“ convorbirea următoare, ce-a decurs între noi:

— Ai fi d-ta așa de bună, să-mi spui ce impresiune a făcut asupra d-tale, și ce însemnătate dai d-ta mergei Românilor la Viena.

Răspuns: Mă surprinde, că d-vostre vă interesați de părerea mele; nu facu secret din ele acum tot așa de puțin, ca și mai înainte; așadără, mai ales pentru d-ta, stau la dispoziție.

— Ce părere ai d-ta despre memorandumul român și despre rolul deputației române la Viena?

Răspuns: Procederea Românilor cu drept cuvânt a înspăimântat și re-

Cursul la bursa din Viena

din 11 Iulie a. c. 1892

Table with financial data including gold and silver prices, exchange rates, and interest rates.

(§ 26) ca la edificării de case, formatul cărămizilor are ca să fie 29 c. m. lungi, 14 c. m. late și 6.5 c. m. gróse...

Brașov, 25 Iunie 1892.

Magistratul orașenesc.

Avisare.

Un candidat de avocat român, cu praxă în cele advocațiale, poate fi primit numai decăt în cancelaria subscribului cu condițiuni favorabile.

Biserica Albă, (Fehértemplom) 8 Iulie 1892.

Ion M. Roșu, avocat.

881-1.

De închiriat. în maerul Blumena Nr. 199 pe unul séu mai mulți ani sunt:

- 1) Podul fabricii de ulei ca magazin de bucate; 2) Magazinele lánăriei;

Informațiune mai de aprópe se dá în

Cancelaria Eforiei școlare în edificiul gimnasiului român din gróveri suburbiul Scheiu.

824-9.-15

ANUNCIU. Subsemnata Direcțiune aduce la cunoștința publică, cumcă sezonul la scaldel din Sângeorgiul român în Comitatul Bistrița-Năsăud s'a deschis...

Nr. 8198-1892. 873,3-3.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică, cumcă ordinea pentru clădit valabilă pentru orașul Brașov și aprobată de Înaltul Ministeriu reg. ung. de Interne...

De vreme ce acéstă ordine dispune

Mersul trenurilor ne liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Mai 1892.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Brașov, Sibiu, and others, listing train numbers, departure times, and arrival times.

Nota: Numerii încadrați cu linii gróse însemnăză órele de nópte.